కవితా కౌముది

చిత్రాలు: రఘునాథ్ దెందుకూరి

వంగూరి ఫౌండేషన్ కవితల పోటీలో బహుమతి పొందిన కవిత

కవి

- నచకి

అసహాయతతో,

ఆకలితో,
ఇష్టంలేని జీవితాన్ని
ఈసడించుకుంటూనే,
ఉన్నన్ని ఏళ్ళూ
ఊడిగాలు చేస్తూ
ఎవరెన్ని మాటలంటున్నా
ఏమీ ఎదురాడకుండా,
ఐనా నిరాశంటే తెలియకుండా,
ఒక్కలాగానే రోజూ బ్రతికేసే
ఓటి మనసుల గాయాలకు
ఔషధాన్ని తయారు చెయ్యగలవా నువ్వు?
అంతులేని ఆలోచనలే కానీ
అంతకన్నా సాధించలేవులే!

కడగండ్లతో సమాజం
కళ్ళముందు పడి ఉంటే
కష్టాల కొలిమిలో మనిషి
కమిలి బూడిదౌతుంటే,

కన్నీళ్ళు ఆవిరై మనసు
కళ తప్పి బ్రతికుంటే...
కవీ!
కళ్ళు మూసుకుని
కనిపించని కవితా శిల్పం కోసం
కఠినమైన భావపాషాణాన్ని
కలం ఉలితో చెక్కుతున్నావా?!
కన్న బిడ్డల మీద కన్నా
కన్న భూమి మీది మమకారంతో
కదన రంగానికి కొడుకుల్ని పంపి
కడుపు తీపిని చంపుకునే తలితండ్రుల ప్రేమ
కదిలించదా నిన్ను?

కన్ను తెరవని పసిగుడ్డును
కసాయిల్లా చెత్తలో పారేసే
కన్నె తల్లుల తీరు
కలచి వేయదా నిన్ను?

కలత పడని రోజులు లేక,
కలలు లేని జీవితాలతో
కలకాలం బ్రతుకు వెళ్ళదీసే
కష్టజీవుల వ్యధకు
కఱగవా నువ్వు?!

కరుణ లేని నువ్వు
కనలేవు, వినలేవు
కటువైన నిజాల్ని!
కనుకనే "క-వి"వా?

కషాయంలాంటి విషయాన్ని
కమ్మని కవితలా వినిపించగలవు!

కమ్ముకున్న విషభాష్పవాయువులోనూ
కనీసం కళ్ళైన తడవని విరాగివి నువ్వు!
కడ తెలియని విషాద భువనాల్ని
కలలో విహరిస్తూ,
కథలా వివరిస్తావే కానీ
కరుణించని విశ్వరూపానివి!
కరెక్టే, నువ్వు క...వి-వే!

వంగూరి ఫౌండేషన్ కవితల పోటీలో బహుమతి పొందిన కవిత

బాల్యం

డా. సురేంద్ర దారా

-

బాల్యం, దాని వెల అమూల్యం

అపూర్వం అవ్యక్తం
సుమధురం రసభరితం
మరువలేని నా బాలభారతం

చిన్ననోటికి పెద్ద మాటలూ
కొంటె తలపులూ కోతి చేష్టలూ
దాగుడు మూతలూ దొంగాటలూ
గుజ్జన గూళ్ళూ బువ్వలాటలూ

మరిడమ్మ గుళ్ళో ఇచ్చిన కోడీ
మండపేట కొట్లో ఉల్లిపకోడీ
పాండవుల మెట్టపై సూర్యుడి గుడీ
శ్రీరామ్మూర్తిగారింటి ప్రక్క లింకను బడీ

ఎలా మరువగలను
క్షణక్షణం ప్రతి క్షణం

జ్ఞాపకాల జావళీలు
గొంతు విప్పి పాడుతోంటే?

బడి కాగానే మొదలయ్యే ప్రైవేట్లూ
అల్లరి చేసినందుకు ఇంట్లో పెట్టే చీవాట్లూ
పోటీ మీద ఎక్కే మెట్ల మీది మెట్లూ
ప్రక్కిళ్ళలో ఎక్కిన మామిడి వేప సపోటా చెట్లూ

రోజులంటే అవీ
మళ్ళీ రమ్మంటే వస్తాయా
గుర్తుకొచ్చి గుండె తట్టి
గిలిగింతలు పెడతాయి కానీ
సినిమా వీధిలోని గుళ్ళో కనక దుర్గా
టౌను చివర ఉన్న సాహెబు దర్గా

ఆషాఢ మాసంలో తిరిగే మరిడమ్మ గరగా
తీర్థంలో కొన్న పదిపైసల బుడగా

కళ్ళల్లో మెదులుతాయి
చిరు సందడి చేస్తాయి
అనుభూతుల జడివానల నను ముద్దగ తడుపుతాయి

అమ్మ చేసిన బూడిద గుమ్మడి హల్వా
నాన్నగారు కుట్టించిన లాల్చీ సుర్వా
నాన్నమ్మ తినిపించిన గోరు ముద్దల బువ్వా
అన్నయ్య దీపావళికి వేయించిన తారాజువ్వా

ననుచుట్టే దడికట్టే
మధుర స్మృతుల గువ్వగూళ్ళు
అనునిత్యం పలుకరించు
తిరిగిరాని మైలురాళ్ళు

వంగూరి ఫౌండేషన్ కవితల పోటీలో బహుమతి పొందిన కవిత

నడిపించేవాడు

- ఉదయకళ

లయబద్ధమైన పద్యాలలో
ఇప్పుడు కూడా గుళ్ళలో
మా తాతగారి తాతగారు
తిరుగులేని బాణంలా
పెను తుఫాను గాలిలా
ఆ ధర్మ ప్రభువు
రథాన్ని ఎలా నడిపారని
పాడుతూ ఉంటారు

ఇరువై అయిదు వందల ఏళ్ళకు ముందు
మా తాతగారి నాన్నగారు
మిలమిల లాడే నదీ తరంగాలపై
ఆ అహింసా మూర్తి పాదాలతో
పావనమయిన పడవను నడిపి
అతడిని ఆవలి ఒడ్డుకు చేర్పించారట

నాలుగు వందల ఏళ్ళకు ముందు
మా తాతగారు పద్మముఖియైన ఆ మహారాణిని
సహగమనానికి
పల్లకిలో మోసుకుని పోయారట

వంద సంవత్సరాల ముందు
మా నాన్నగారు
మండే ఎండలో
చెప్పులు కూడా వేసుకోక
రిక్షాలో కూర్చున్న

ఎర్రని పెదాల తెల్లటి దొరసానిని
గబగబా లాక్కెళ్ళారు

నిన్న మొన్నటి వరకు
నేను
రైల్వే స్టేషన్ నుండి సత్రానికి
దేవుడి దర్శనానికి వెళ్ళే
పుణ్యాత్ములను
పాపత్ములను
నిష్పక్షపాతంగా
జట్కాలో ఎక్కించుకుని వెళ్ళేవాణ్ణి

ఈ రోజు
నా కొడుకు
రాష్ట్రపు రాజధాని నుండీ
దేశపు రాజధాని వరకు
ఆనందాన్ని పంచుతూ
దుఃఖాన్ని తగ్గిస్తూ
రాజధాని ఎక్స్‌ప్రెస్ నడుపుతున్నాడు

నా మనుమరాలేమో
రాబోయే కాలాన్ని తలుస్తూ
బంగారు కలలు కంటూ ఉంది
ఆమె కల
కాలానికీ అంతరాళానికీ
వంతెన కట్టి
గ్రహాలకు ఉపగ్రహాలకు
రోదసీయానం చేయాలని

అయితే ఊరి బయట బాబా
గడ్డం సవరిస్తూ చెబుతాడు

మనమంతా
ఈ భూమిపైన యాత్రికులం
వాడు ఒంటెలను పంపుతాడు
అంతులేని అంతంకాని
ఎడారిని దాటిస్తాడు
పానశాలకు నడిపిస్తాడు
పానీయాన్నిప్పిస్తాడు
సాకీచే
అమృతకలశంలో

చెలి - శివ

చెలీ...
నీ పలుకుల తీయదనం వెదురులో ఊదితే - అది వేణువై మ్రోగింది...
నీ చూపుల చల్లదనం ఆ జాబిలికి చేరిస్తే - అది వెన్నెలై కురిసింది...
నీ అధరపు మధువంతా ఓ చోట కురిస్తే - అది వసంతమై విరిసింది..
నీ అలకల కులుకుల్ని కొయ్యలో కూరిస్తే - అది కొండపల్లి బొమ్మై నిలిచింది...
నీ నడుముల ఒంపుల్ని ఓ నదికి అద్దితే - అది కృష్ణవేణిగా మారింది...
నీ మేని తళుకుల్ని ఆ దివికి దిద్దితే - అది మెరుపై భువి చేరింది...
నీ నడకల హొయలన్ని ఓ పక్షికి నేర్పితే - అది కలహంసై ఆడింది...
మరి నేను..
వెన్నెల్లో తడుస్తున్నా... వేణువులో మైమరుస్తున్నా...
కృష్ణను ఈదుతున్నా... మధువులు గ్రోలుతున్నా...
ఆనందపు మెరుపులలో... వసంతాల లోగిలిలో...
కలహంసలు వెంటరాగా... కొండపల్లి బొమ్మ చెయ్యిపట్టి సాగుతున్నా

అనంత పయనం

- చింతా లక్ష్మీ సుజాత
విజయవాడ

నేను నడుస్తూనే ఉన్నాను

ఎన్నో పగళ్ళూ, ఎన్నో రాత్రుల సాక్షిగా
నేను నడుస్తూనే ఉన్నాను
ఎంత అలుపు వచ్చినా, ఆగి తట్టుకొని
నిబ్బరాన్ని, ఉత్సాహాన్ని అడుగులుగా మల్చుకుని
నేను నడుస్తూ ఉన్నాను
చెత్త కుండీలలోను, ముళ్ళపొదలలోను
నెత్తురోడుతున్న ఆడ శిశువులను చూస్తూ
శృతి చేయకుండానే తెగిపడ్డ తీగనై
పగిలిన స్వప్న శకలాలపై నడుస్తూనే ఉన్నాను
అబ్బాయికి ఉద్యోగం... అమ్మాయికి సంబంధమంటూ

రేయింబవలంత సహజంగా సాగే వివక్షతా దారుల్లో
పెళ్ళి చూపుల ప్రహసనాల్ని
వరకట్నాల కందకాల్ని దాటుకుంటూ
ఆచారాల కాష్టంలో కాలుతూనే
నిశ్శబ్ద నిశాంతం పొరలు పొరలుగా
ఆడదాని హృదయాన్ని కమ్మేస్తున్నా
రగిలేటి గుండె కాగడా వెలుతుర్లో
నేను నడుస్తూనే ఉన్నాను
ఆడబిడ్డకు జన్మనిచ్చిన మాతృమూర్తిని
అరిసెకనులో వెళ్ళగొట్టే జాత్యహంకార ధూర్తులు
శిధిలం చేస్తున్న మానవత్వ తునకల్ని ఏరుకుంటూ
తడి ఆరని ఆశలను... ఆయుధాలుగా మల్చుకుని
నడుస్తూనే ఉన్నాను

ఆరేళ్ళయినా... అరవైయ్యేళ్ళయినా సరే ఆడదైతే చాలన్న
కామాంధుల క్రీనీడల్ని సైతం సమూలంగా తుడిచేందుకు
అడుగడుగునా అగ్నికీలనై నడుస్తూనే ఉన్నాను
పితా రక్షతి కౌమారే.. భర్తా రక్షతి యౌవనే
రక్షతి వార్ధక్యే పుత్రా.. నస్త్రీ స్వాతంత్ర్య మర్హతీ
అన్న మను ధర్మాలు చితులు పేరుస్తుంటే ఉత్తుంగ ప్రళయాన్ని నేనై
నడుస్తూనే ఉన్నాను
మౌనమూర్తుల్ని కదిలిరమ్మని
చుట్టూ కట్టేసిన నిర్వేదపు గోడల్ని ఛేదించి
మహిళామణుల్ని నాతో కలిసి రమ్మని పిలుపునిస్తున్నా...
కష్టం వచ్చిందని..
కిరోసిన్ డబ్బానో... ఉరితాటినో ఆశ్రయమిస్తామా?
పీడకల వచ్చిందని బెదిరి నిదురనే కాదనగలమా?
బతుకు బండిలో ఓ చక్రాన్ని ఊడదీస్తే
నీకు నడకెక్కడ అని రెండో చక్రాన్ని నిలదీద్దాం
ఈ జీవితం మనది.. స్వాభిమానమే తోడుగా సాగి
'స్త్రీ'కు సరైన అర్థాన్ని చూపి
స్వేచ్ఛా గాలుల్ని శ్వాసిద్దాం...

వెన్నెలాటలు

చౌక్కాకుల వెంకట ప్రసాద్
కెనడా

వెన్నెల సఖియని
వన్నెలను వెన్నెలన్ బరచి
నువు జలక్రీడలాడు వేళ
సిగ్గుతో చుక్కలన్నియు
యే దిశల దాగెనో చెలి

మిగిలె నొక్క నెలఱేడు మాత్రమాకసమున

నింగిన వడివడిగ సాగు
దూది పింజల బోలు వెండిమబ్బులు
మురువెమగు నీ ఆటలను జూడయాగి
మురిసి ఆనందముగ మరల పయనమైనాయి

హృదయమ్ము ఆనందసాగరముల తేలియాడు చుండ
నిను వర్ణింప పదములు వెతుకుతూ కొలను ఒడ్డున నేను

మిగిలిన ప్రపంచము మొత్తము నిశ్శబ్ధమాపైన
నిమిత్తమేల నాకు ప్రపంచముతోడ
నిండుగ నువు నాదు డెందంబునుండ

ఆటలాడుము చెలి
వెల్ల కలువల తోడ
ఉదయకాంతులు తాకి
కమలములు విరియుదాక

రసరేఖలు

-బచ్చోటి శ్రీధరరావు

ప్రణయినీ! నా పయిన యనురాగమొలికి
పసిడి పల్కులు రెండైన పలుక వలదు
ప్రేమ మీరగా ధవళ చంద్రికల వోలె
లేత చిరునవ్వు సోన చిల్కింప వలదు

వసుధలోనున్న యనురాగ రసమునెల్ల

చూపులను నించి నను నీవు చూడవలదు
ముగ్ధ మోహన సౌందర్య మూర్తి వగుచు
చెలియ! నాప్రక్క నెన్నడు నిలువ వలదు

చలువ వెన్నెల తలపించు చల్లనైన
మృదుల హస్తము వలదు నా నుదుటిపైన
కోయిలల తలపించు నీ గొంతుతోడ
వేయి రాగాల నాపేరు పిలువవలదు

ఒక్కసారైన నీ భాగ్య మొసగితేని
ప్రవిమలానందముననెద పరుగులిడును
ఎగయును మనోవిహంగమ్ము, హృదయమందు
నిండు గర్వమ్ము, కన్నులు నెత్తికెక్కు